

נקודת לפתרון מבחן בדיני נזיקין, תשס"ט, מועד א'

מרצה: פרופ' צפורה כהן

מתרגל: עו"ד אורי ניר

תביעה של איה

האם מדובר בתאונת דרכים?

- יש לבדוק תחילה אם מדובר בתאונת דרכים בשל ייחוד העילה.
- יסודות ההגדרה הראשית מתקיימים.
- בנוגע לחזקה הממעטת, הפסיקה לא הכריעה בשאלה אם הכוונה צריכה להתייחס לאותו אדם שנפגע או שדי שהיתה כוונה לפגוע. היו חילוקי דעות בע"א בעניין עזבון המנוח לזר ובד"נ השאלה נשארה פתוחה.
- אם מדובר בתאונת דרכים, תתבע איה את רוברטו חברה לביטוח בע"מ. אם ייקבע שאין זו תאונת דרכים, תתבע ברשלנות את אוהד כמפורט להלן.
- כיוון שמדובר במעשה מכוון, לא יחול ייחוד העילה גם אם ייקבע שמדובר בתאונת דרכים, ואיה אינה מנועה לתבוע במקביל את אוהד.

איה נגד אוהד

תביעה על עוולות שונות

- עוולת הרשלנות: בחינת יסודות עוולת הרשלנות מעשה מכוון – בגדר רשלנות.
- עוולת התקיפה: בחינת יסודות עוולת התקיפה. האם היסודות מתקיימים כאשר ישנה כוונה לפגוע באדם אחד ופוגעים באדם אחר?

פיצויים לאיה

- אבדן כושר השתכרות – חישוב הפגיעה בכושר ההשתכרות של איה. מתן פיצוי גם בגין השנים האבודות, בהתאם להשתכרות העתידית המשוערת. התחשבות במס הכנסה עד 25% רק בתביעה על סמך חוק הפיצויים.
- הוצאות רפואיות – אם אינן מכוסות בידי קופת החולים. הוצאות אחרות – אם יוכחו.
- בחינת השהות בבית או במוסד בהתאם לפס"ד סורוקה נ' הבאנו. בחינת הצורך בעובד זר ע"פ פס"ד אקסלרוז.
- נזק לא ממוני: בתביעה על סמך חוק הפיצויים: פיצוי בהתאם לתקנות.
- בתביעה על סמך פקודת הנזיקין: פיצוי בגין כאב וסבל על פי שיקול דעת בית המשפט בהתאם לסבל הסובייקטיבי. פיצוי בגין אבדן הנאות חיים – טרם הוכר כאב נזק עצמאי. פיצוי במסגרת אב הנזק של כאב וסבל.
- בתביעה על סמך פקודת הנזיקין: פיצוי בגין קיצור תוחלת חיים בסכום מהותי על בסיס גילה.
- אפשרות לתשלומים עיתיים (הן בתביעה על פי חוק הפיצויים לנפגעי תאונות דרכים והן בתביעה על פי פקודת הנזיקין). השיקולים לפסיקת תשלומים עיתיים.
- בתביעה לפי חוק הפיצויים לנפגעי תאונות דרכים בלבד אפשרות לתשלומים תכופים על סמך התקנות.

תביעתו של נדבהאם מדובר בתאונת דרכים?

- יש לבדוק תחילה אם מדובר בתאונת דרכים בשל ייחוד העילה.
- במסגרת בדיקת ההגדרה הראשית מעוררים ספק מספר יסודות: האם התאונה נגרמה עקב "שימוש"? והאם המטרה לשמה ירד נדב מהרכב היא מטרה תחבורתית?
- אם מדובר בתאונת דרכים, תיתבע ירקון חברה לביטוח בע"מ.
- אם ייקבע שאין מדובר בתאונת דרכים, יש לעבור לחלופות תביעה אחרות.

נדב נגד אוהדתביעת בגין עוולת הרשלנות

- דיון ביסודות עוולת הרשלנות במקרה זה. בחינת קיומה של חובת זהירות. בחינת קיומו של קשר סיבתי עובדתי ומשפטי. האם חל סעיף 2(64)?

נדב נגד קטרי

- תביעת בגין עוולת הפרת חובה חקוקה על סמך סי' 72 לתקנות התעבורה, התשכ"א-1961
- דיון ביסודות עוולת זו. דגש מיוחד על השאלה: האם זהו סוג הנוק אותו בא המחוקק למנוע?

תביעת לפי עוולת הרשלנות

- דיון ביסודותיה של עוולת הרשלנות.
- אם תוכר אחריות של קטרי, אחריות שילוחית של שבריר בע"מ.

נדב נגד בעל החניוןתביעת בגין עוולת הרשלנות

- דיון ביסודות עוולת הרשלנות. בחינת קיומה של חובת זהירות בהתאם לסעיף 37 לפקודת הנויקין. בחינת האפשרות להעברת הנטל באמצעות סעיף 41 לפקודת הנויקין.

מעולים יחדין

- כל הגורמים שיימצאו אחראים כלפי נדב, הן באחריות ישירה והן באחריות שילוחית, יהיו חבים כלפי נדב ביחד ולחוד ורשאים לתבוע שיפוי האחד מהשני לפי מידת האשם המוסרי (סעיף 84).

פיצויים לנדב

- כיוון שקיבל משכורת, אין לו נזק בגין אובדן השתכרות. המעביד יכול לתבוע כמיטיב, אלא אם כן ימחה לנדב את הזכות. אם המאורע הוא תאונת דרכים, ינוכה מהסכום המתקבל מס הכנסה בשיעור של עד 25%.
- המוסד לביטוח לאומי יהיה רשאי לתבוע מן המזיקים את הגמלאות ששילם. לנדב יש זכות לקבל לפחות 25% מסך הפיצויים בתנאים שקבועים בחוק הביטוח הלאומי.
- הוצאות רפואיות ככל שאינן מכוסות בידי קופת חולים.
- פיצוי בגין נזק לא ממוני - לפי שיקול דעת בית המשפט. אם המאורע הוא תאונת דרכים - פיצוי בהתאם לתקנות.
- האם זכאי לפיצוי בגין פיטוריו. האם זה נזק הנובע מהתאונה?